

Arbete steg för steg

VAD GÖR LÄKEMEDLEN? VIDEOR OM LÄKEMEDLENS INDIKATIONER

Steg 1: Utgångsläge eller scenario

a) Eleverna delas i grupper på 3-4 personer och diskuterar vilka slags sjukdomar som är vanliga bland finländarna. Temat för diskussionerna kan också preciseras till vanliga sjukdomar bland unga. Grupperna skriver på egna papper ner de tre olika sjukdomar som de valt och känner till från tidigare och som de är beredda att diskutera. Sjukdomarna behöver inte vara sådana som eleverna själva eller någon bekant haft.

b) Eleverna föreslår i grupperna så många olika sätt som möjligt att behandla sjukdomarna, lindra symtomen eller förebygga dem. Grupperna sammanställer sina tankar och motiveringar, exempelvis i en tankekarta, mind map, på ett papper. När de går igenom varje sjukdom för sig kan de utnyttja följande hjälpfrågor:

- Vilka slags huskurer eller alternativ utan läkemedel kan man använda för att behandla sjukdomen eller för att leva med den?
- Används läkemedel i allmänhet mot sjukdomen? Ifall läkemedel används,
 - för vilket ändamål – för att bota den, lindra symtomen eller förebygga något?
 - är läkemedlen receptbelagda, egenvårdsläkemedel eller både och?
 - är det nödvändigt eller motiverat att använda läkemedel?
- Vad för slags preparat som liknar läkemedel kan en insjuknad behöva?
- Behöver den insjuknade söka sig till en läkarmottagning?

c) Varje grupp väljer en av de sjukdomar de funderat på, och arbetar vidare med den.

Steg 2: Utforskning

a) Vad sägs det om sjukdomen och användningen av läkemedel i så tillförlitliga kunskapskällor som möjligt? Kan huskurer räcka till som hjälp eller är det motiverat att använda egenvårdsläkemedel eller någon annan produkt som liknar läkemedel – eller bör man söka sig till en läkares mottagning?

Eleverna söker i sina egna grupper svar på de frågor de diskuterat i steg 1 genom att studera exempelvis avsnitten "Typiska barnsjukdomar" och "Vad är ett läkemedel?" på webbplatsen Läke-medelsfostran och söka på Terveyskirjasto. De kan också använda andra källor, förutsatt att valet av källa baserar sig på en kritisk bedömning av kunskapens tillförlitlighet. Grupperna kompletterar och preciserar den sammanställning av den valda sjukdomen som de gjorde tidigare.

b) Varje grupp gör en video på cirka två minuter om den sjukdom de valde, exempelvis med sina mobiltelefoner. Syftet med videon är att åskådliggöra läkemedlens indikationer och betydelse

jämfört med behandling av sjukdomen med metoder utan läkemedel. Videon kan exempelvis vara ett skådespel, en nyhetsnutt, en animation, en intervju eller en dokumentär, och eleverna kan namnge den som de vill. När eleverna gör videon ska de utnyttja gruppens förhandskunskaper samt kunskap från tillförlitliga källor. Improvisationen kring den valda sjukdomen – dess behandling, lindring av symtomen och förebyggande, huskurer, användning av läkemedel och andra preparat samt att uppsöka läkare – får vara fri och det får vara roligt att göra videon, förutsatt att det slutliga budskapet är tydligt och klart, sakligt och stämmer överens med kunskapskällorna.

Eleverna ska beakta upphovsrätten och regleringen av marknadsföringen av läkemedel i Finland när de gör videon:

- Videon ska följa lagstiftningen om upphovsrätt (bl.a. att den är gjord på tillåtna inspelningsplatser och att personerna som syns på videon har gett sitt tillstånd att bli filmade).
- Videon får inte innehålla reklam för läkemedel (t.ex. en autentisk läkemedelsförpackning), medicintekniska produkter eller tjänster.

Om ni vill publicera videon ska ni se till att videokvaliteten är publiceringsbar (ljuden hörs, talet är tydligt och bilden kan ses). Utförandet behöver inte vara väldigt tekniskt, också vardagliga videoklipp talar till åskådaren.

Steg 3. Beslutsfattande

a) Grupperna visar sina videor för hela klassen. Inom klassen diskuterar eleverna frågan om vilket kärnbudskapet om läkemedlens indikationer och betydelser är i varje video jämfört med behandling av sjukdomen med metoder utan läkemedel. I diskussionen ska eleverna sträva efter att motivera de framförda påståendena. Hjälpfrågor i diskussionen är exempelvis

- Ifall läkemedel användes, varför användes de? Är läkemedlen receptbelagda, egenvårdsläkemedel eller både och?
- Hur viktig ställning hade andra metoder än med läkemedel i botandet av sjukdomen eller i att leva med den?
- Vilka slags preparat som liknar läkemedel förekom i videon? Vad hade de för betydelse?
- Hade det varit motiverat att den insjuknade hade sökt sig till en läkares mottagning?

b) Efter att ha sett på videorna och diskuterat dem gör eleverna eller läraren ett muntligt sammandrag av diskussionerna. Senast i det här skedet är det viktigt att diskutera hur individuell en läkemedelsbehandling bör vara: Kan alla som lider av samma sjukdom behandlas på samma sätt? Varför passar inte en annans läkemedel alltid för en själv?

c) Eleverna bedömer inom klassen sitt eget lärande och arbetsprocessen. Till exempel: hur förändrades de egna uppfattningarna och kunskaperna under arbetet med uppgiften i fråga om olika slags indikationer för läkemedlen och om läkemedlens andel i behandlingen av sjukdomar?

d) Eleverna bedömer självständigt sitt eget lärande med hjälp av bedömningskalan.